

ገና ብዙሕ ዘይተሰመዐ አሎ

ብምድንንገይ አይት-ሓዘለይ። አብ ትርፌ ጊዜይ ቁሩብ አርክቦ እንትርከብ እየ ጥራሕ ውጥም ቅልቅም ምባለይ ተለጊመ አይኮንኩን እንተዝኾነለይ እታ ገእብተይ ዝፈለጥኩዎ ንአሓተይን አሕዋተይን ዘወፍየላ ዕድል እንተዝኾነለይ ሙሉእ ገዜይ'ውን ምሃብኩ።

አብ ከባቢ ነሓስ መፀመፀ ድሮ ሓዳሽ ዓመት ሃገርና አብ ኤርትራ ዓመት ዓመት ፌስትቫል ተባሂሉ ብዘይ ዝኾነ ለውጢ /ሓዳሽ ምዕባለ/ እንትድገም አግሪሙለይ ዓመት ዓመት ፌስትቫል ንምንታይ ብዝብል ርእሲ ሕቶ ምዝርግሓይ ይዝክር። አብ ዘቕረብኩዎ ሕቶ ዝሓዘለ ርእቶ ብልጭ ዘበልኩዎ አብ ብርክት ዝበሉ ሰባት ሓደስቲ ሕቶታት ዝፀሓፍ ሓሳባት ነይሮም። ገለ ገሊኦም ካፍቶም ሕቶታት አብ ዝስዕቡ ክጠቓቕሉ ዝኾነሉ እዮም።

ሕቶ ቋንቋታት ትግርኛን አምሓርኛን አመልኪቶም ንምንታይ ሃይዮሃንስ ብአምሓርኛ ይፀሓፍ ነይሮም። ንምንታይ ሕዚኽ መራሕቲ ወያነ ንትግርኛ ካልአዊ ቋንቋ ገይሮምሐ? ንምንታይ አምሓርኛ አልዕሎም? ንመንነቱን ትግራዊይነቱን ፅኑዕ መራሕቲ ተጋሩ አይፈጠሩን?

ሕቶ ፅንግት መንነት ኤርትራዊያን ብዝምልከት አመልኪቶም ንሻዕብያ ዘለዎም ድጋፍን ተቓውሞን ካብ ምንታይ ዝተበገሰ እዩ?

ሕቶ ታሪኽን ምፍጣር ሓዳሽ ታርኽን ዝምልከት ራእሲ ወልደሚካኤል ሰሎሞን ኤርትራ ዝብል ሽም ብዛዕባ ምፍላጦምን ዘይምፍላጦምን ወ.ዘ.ተ እዩ ዝብሉ ዛዕባታት ክጠቓልሉ ዝኾነሉ ሕቶታት ኢዮም ቀሪቦምለይ።

ካፍቶም ዝሓተቱ ብጣዕሚ ተንካፋይን አስፍሕ አቢሊ እቲ ሓቂ ክገልጾ ዝደፍኦኒ ግና ካብ አስመራ ጀሚሩ ራእሲ ወለንኪኤል ሰሎሞን ጀማሪ ቃልሲ ንምንጻል ኤርትራ/ሓድነት ኤርትራ/ ተባሂሎም ማዕረ ዝተጨረሓሎምን ብከምኡ መፅሓፍ ዝተጻሕፈሎምን ምስ ከይተቶም መራሕቲ ግብፂን ካልኦትን ብአምሓርኛ ይፀሓፍ

ነይሮም ዝብል ሓቂ እንተኮይኑ ምስ ሙሉእ መረዳእትኡ ክዝርጋሕ ኣለዎ። ዝተደናገሩ ብዙሓት ዛሕዋት ሓቀኛ ታሪኽና ሪኦም ከስተንትኑ ይኸእሉ እዮም ዝብል እዩ። ክምልስ።

ከም በዓል ሰላም ኣብርሃም ዝበሉ ዕሙቕ ዝበለ ንባብ ኣብ ታሪኽና የድሊም እዩ። ቃንቃ ትግርኛን ኣምኛርኛን ብዝምልከት ካብ ኣቐዲመ ዝገለፀኩዎ ክጅምር። ኣምሓርኛ ውላድ ትግርኛ እዩ ዝብሉ ብዙሓት ኣለው። ቅድም ኢሉ ኣምሓርኛን ትግረርኛን ውላዳት ግእዝ ኢዮም ዝብል ዝፀንሐ ኣበሃህላ እዩ። ነዚ ዝድግፍ ፅሑፋት ብዙሓት ኢዮም። ኣብዘይ ክልዓል ዝግበኦ መዓዝ ቋንቋ ኣምሓርኛ ቋንቋ ቤተመንግስቲ ኢትዮጵያ /ሓበሻ/ ኮነ ትግርኛ ኸ? ዝብል እዩ።

ዛጉየ ሲውር መንግስቲ ገልቢጡ ሰለሞናዊ ስውር መንግስቲ ዝመስረተ ኣቢነ ተክለሃይማኖት ሽዑ ንዘንገሶ ይኹኖኣምላኽ ሲሶ ላራሹ ሲሶ ለተቀዳሽ ሲሶ ለነጋሽ ዝብል ስሪት ምምሕደር ከምዝፈጠረ ብስርሑ ኣብ መዛግብቲ ታሪኽና ዝግለፅ'ዩ። ኣብዙ ዘበን እዙይ /1230 ዓ.ም/ ኣብ ስይንት ንዝነበሩ፣ ኣብ ምስረታ እዙ ሓዱሽ ንግስነት ዓብይ ዓቕሚ ኮይኖም ዝሰርሑ ድማ የምሓርሕሩሉ ንዝነበሩ ከም ናይ ስልጡናት መናእሰይ ናይ ምስጢር ቋንቋ ተገይሩ ዝርእ ዝነበረ መረዳዲኢ ዘረበኦም ቋንቋ ቤተ መንግስቲክን ክገብረልኩም እዩ። እሉ ቃል ኣትዮሎም ነበረ ካብዙይ ዘበን እዙይ ጀሚሩ ኣምሓርኛ ከም ቋንቋ ቤተ መንግስቲ ኮይኑ ተፈሊጡ። ይወሓድ ይብዛሕ ክስርሓሉ ጀሚሩ።

ኣምሓርኛን ትግርኛን ክሳብ ዝሓለፈ ሚኢቲ ዓመት ብዙሕ ዝርሓቀ ኣይነበሩን። ኩሎም ነገስታት ብኣምሓርኛ ዝፅሕፉ ዝነበሩ ደምቢ ቤተመንግስቲ ኢትዮጵያ /ሓበሻ/ ኮይኑም እምበር ኣምሓሩ ስለዝኾኑ ኣይነበረን። ብዙሓት ሓያላት መሳፍንቲ ኦሮሞ ኣብ ቤተ መንግስቲ ጎንደር ኮይኖም ብኣምሓርኛ ዝፅሓፍ ደብዳቤታት ንረክቡ። ኩሉ ናብ ቤተ መንግስቲ ዘቋምት መስፍን ብኣምሓርኛ ዝፅሓፍ ዝነበረ ም'ኳኑ ኣብ ዘመነ መሳፍንቲ ዝፅሓፉ ዝነበሩ ደብዳቤታት ምርኣይ ይኸኣል።

ሃፀ ቴዎድሮስ ብኣምሓርኛ ይፅሕፉ ነይሮም። ቋንቋ ቤተመንግስቲ እዩ ኢሎም ኣምኖምሉ ስለዝነበሩምበር ካሊእ ቋንቋውን ይፈልጡ ነይሮም። ሃፀተኸለጀወርግስ ብኣምሓርኛ ይፅሕፉ ነይሮም። ልክዕ ከም ቴዎድሮስ ሃጺዮሃንስ ብኣምሓርኛ ይፅሕፉ ነይሮም። ቋንቋ ቤተመንግስቲ ኢዩ ዝብል እምነት ስለዝነበሮምን ስለዝፀነሑምን እዩ።

ሰላም ሓየሎም መራሕቲ ወያነ ኮኑ ሃይላሃንስ ብትግራዊይነቶም ስለዘይሕበኑ ከይምስለካ ብኣምሓርኛ ዝፅሑፍን ዝዛረቡን። ወይ ድማሀ.ወ.ሓ.ት ኣምሓርኛ ስለ ዝፀልኦ ለዝፀልኦ ከይመስለካ ንህዝቢ ትግራይ ቋንቋካ ክኸበረልካን ናይ ቋንቋኻን ተጠቃማይ ክትኮን ተቃለል ኢሉ ዘቃለሶ። ኣብዚኣ ኣትኩር ኣቢልካ ምርኣይ ተደልያ ኢያ።

ልዕል ኢሉ ከምዝገለፅኩዎ ኦሮሞ፣ ኣጎው፣ ኣምሓራይ፣ ትግራዊይ፣ ኮታ ካብ ዝመፀ ይምፃእ ናብ ስልጣን ቤተመንግስቲ ዘቋምት መስፍን ብኣምሓርኛ ይፅሕፍ ነይሩ። ድሓር ድሓር ድሕሪ የሃንስ ግና መልክዕን ተልእኾን ኣብ ቋንቋ ኣምሓርኛ ኣጠቃቅማ ስልጣን እናተቀየረ ከይዱ። እዙይ ምስ ምትእትታው ባዕዳዊያንን ባዕዳዊ ግዝኣትን /colonialism/ ኣተሓሕዝካ ብዝርዝር ምርኣይ የድሊ።

ፅባሕ ሞት የሃንስ ኣብ መተማ፣ ኣብ ምፅዋዕ ናብ ዝነበረ ጀነራል መራሒ ወራሪ ሰራዊት ጣልያ ካብ ሃይ ሚኒሊክ ዝተፅሓፈ ደብዳቤ ምርኣይ የዲሊ። ድሕሪ ሞት ሃይላሃንስ ብ 1881 ዓ.ም ብራእሰ መኮነን ዝምራሕ ላዕለዋይ ልኡኽ ሃይምኒልክ ምስ ጣልያን ዝተሰመየ ስምምዕ ምርኣይ የድሊ። ኩሉ ብዙሕ ሓሊፍና ድማ ድሕሪ ዓወት ኡናት ዓድዋ ንዝጠለበቶም ዋና መሃንዲስ ኡናት ዓድዋ ንርእሰ ኣሉላ ኣባነጋ ንደጃት ኣብርሃ ንደጃት ሰንጋል ሓጎስ /ሓዎም ንባህታ ሓጎስ/ ነዚጎም ሩባ መረብ ሑቕቶም ጥንቶም ሓደ ህዝቢ ተዛረብቲ ትግርኛ ጎዝዩም ኸም ሕቕኡ ዝተጎዘየ ተመን ጭርኡ እናነኸሰ ዝምት ነንባዕሎም እናተጠማመቲ ተጎዝዮም ዝሞትሉ ደብ ምስ ጣልያን ፈረመ። ብሓዲሩ ተጋሩ ተዳኸሞም ዳግም ተቐናቐንቲ ስልጣን ዘይኾኑሉ ዕድል ፈጠሩ። ከፋፍልካ ነንባዕሉ እናናቐርካ ናይ ምግባእ ፖሊሲ ተከተሉ ካብዙይ ጀሚሩ'ዩ ብሄራዊ ጭቆና ኣብ ልዕሊ ተጋሩ ዝተጀመረ። ሓደ በል ወዲ ኣብርሃም።

ካብ ዙይ ዝኸፍኦ ታሪኽ ኣሎ። ኣብ ዘበን ሃይ ሃስላሰ ትምህርቲ ክስፋሕፋሕ ፃዕሪ ይገብር ከምዝነበረ ይፍለጥዮ። ኣብዙይ ሓደ ሃይማኖት ሓደ ቋንቋ ሓደ ንጉስ ዝብል ፖሊስ ሒዞም ይክዱ ምግባሮም ሰሚዕኩምዎ ትኾኑ ኢኹም ኢሉ ብዙሕ ኣይከደሉን። እቲ ብጣዕሚ ዘሰክፍ ዝነበረ ተድላ ፀዳሉ ብዝበሃሉ ላዕለዋይ በዓል ስልጣን ሃይ ሃስላሰ ዝምርሕ ዕዮ ምስንዳእ ፖሊስ ነይሩ። ኦሮሞ /ብሽዑ ጋላ/ ይበዝሑ ኣለው ዓዲ ይወርዎ ኣለው ይብሎም ነዚ ንምዕጋት ኣብ መንጎ ኦሮሞ ካልእ ሰፋሪ እናእተኻ ምዕጋቲ ይሓይሽ። ቢበዝሒ ካበየሶትኡ እና ምፃእካ ክወሓጡ ምግባር ኢዩ ዝሓሸ ጠቓሚ ዝኾነ ኢሎም ኣንፈት የቀምጡ'ሞ ብበዝሒ ሰራዊት ከቲብካ በቢሶትኡ ምብታን፣ ካብ ኩሉ ዝበለፀ ግና

ነቲ ንምግብኡ ኣፀጋሚ ዝኾነ ትግራዊ ንሱን ሃይማኖቱን ወሓጣይ /assimilator/ ስለዝኾነ ብቐልጠፍ ብበዝሒ ኣምሂእካ ኣብሞንጎ ኦሮሞ ምስፋር ። ንትግራይ ዝደዘእ ድማ ካብ ጎጃም ወይ ካብ ሸዋ ጥራሕ ክምደበሉ ኣለዎ። ዝብል ናይ ምፅናት ፖሊሲ /Assimilation policy / ኣንጊዖም ይንቀሳቀሱ ነይሮም። ሕፅር ብዝበለ መፅሓፍ ባህሩ ዘውደ ሃዋርያታት ለውጢ pioneer of change/ረእ።

ኣብዙ ግዜ እዙይ እቲ ስርዓት ዘርእታት ዘፅንት ኣምሓርኛ መጨቕኒኡ መሳርሒ ጭቆና ምግባሩ ብሩህ ነይሩ። ህ.ወ.ሓ.ት ነዚ ኩሉ መስርሒ ጭቆናታት ምቅንጣጥ ምበር ፅልእት ናይ ዝኾነ ቋንቋ ኣይነበሮን። መራሕቲውን ብዙይ ኣይትሕመዩም። ካሊእ ሓባርና ንሓትት።

እቲ ካልእ ናብ ሻዕብያ ዘሰጋግር ሕቶ ኢዩ። ኣብ ዝሓለፈ ፅሑፊትይ ሓደ ዓብይ ወላዲ ኣብ ኣስመራ ረኽበስ ኤርትራ ዝብል ባዕዳዊ ገዛኢ ዘውፅኦ ሱም ምምራጥም ከምዘገሃዩም ገሊፀ ኢትዮጵያ ዝብል ሱም ንክልትኤና ገይርካ ማለት ኤርትራ ዝብል ሱም ገዲፍካ ሰሜን ኢትዮጵያ እቲ ዝተረፈ ድማ ደቡብ ምዃኑ ኣይምተረፈን ማለቶም ምንባሩ ገሊፀ ነይረ። ብኣጠቓላሊውን ኣብ ሓደ ሃገር ኔይርካ ኣብ ዝኾነ እዋን ብዝኾነ ዘንንፅ ነገር ክትፈላላ ዘገድድ ኩነታት ክፍጠር ይኸእልዩ። ብዝኾነ ኣገባብ እንተተፈላሊካ ፍሉይ ታሪኽ ኸኾን ዝኸእል እቲ ዝተፈላለካሉ ምክንያት እዩምበር ክሳብታ ብሓደ ዝነበርካላ እዋን ዝነበረ ታሪኽ ኩልኻ ኮይኑ ኢዩ ዝቅፅል። ስለዝተፈለኻ ካሊእ ዘይነበረ ታሪኽ ክትፈጥር ወይ ክትደርስ ኣይከኣልን። ኣይግባእን።

ሻዕብያ ሓላፊነት ዝስምዖ ኣይመስልን። ታሪኽ ኤርትራ እንትብሃል ሃገር ሱቅ ኢሉ ምስ ዝኾነ ምትእስሳር ዘይብሉ ከምስሎ ይፍትን። እታ ኤርትራ እትብል ሱም ክርስቲ ዝተብሃለ ጠቅላይ ሚንስትር ጣልያን ብ 1889 ናብ ፓርላማ ጣልያን ቀሪቡ እዛ ሓዳሽ ካብ ኢትዮጵያ ቆርስና ዝሓዘናያ ግዝኣትና ኤርትራ ዝብል ሱም ኣውጊኣላሞ መርቁለይ ኢሉ ፓርላማ ኣፅደቐሉ። እዚኣ ግን ሻዕብያ ኣይዛረን ሻዕብያ ዓለም ብዓለማ እትፅዘቦ ከም ዘላ ኣይግምትን። ዓለም እንታይዳንኣ ኣእትዮዎ ድኣ እዩ ዝብል ምበር ኣደሉስ ካብ ኣክሱም ፈሊኻ ብምሉእነት ምግላፃ ኣይከኣልን። ኮታ ኩሉ ታሪኽ ኤርትራ ምስ ኣክሱም ይሓ፣ ቋሓይቶ ወ.ዘ.ተ ዝተተሓሓዘ እዩ። እቲ ብሓደ ዝነበረ ካብ ዝተፈላለዩ ጊዜ ድማ ዝተፈላለዩ እንተኾነ እንታይ ከምዘፀገመሉ ርኡይ ኣይኮነን። ሓቂ ምፅላእ እንተዘይኮነ ወይ ድማ ህልም ዝበለ ስኣኖ መንነት።

ክልቲኦቻቸውን ክኸውን ይኸክላሉ። አስመራ ዝመስረተ ራእሲ ኣሉላ ከም ፀላኢ ኤርትራ እዩ ዝፀዓታ። ኣሉላ ግን ኤርትራ ዝብል ሱም እንተይፈለጠ ከምዝሞተ ሻዕብያ ይፈልጥ እዩ። ዘይኮነሉ ኮይኑምበር ጣልያን መስርቱዋ ንል ሮማ ኢሉ ኩሓሒሉ ኣማዕሪጉዋ ምባል ምጠዓም። ሻዕብያ ንሓንቲ ስዓት እትጠቅም እንተኾይና ዝኾነ ሕሶት ፈጠሩ ኣሊሙ ንምዝራብ ንድሕርት ኣይይብልን። ኣይማዮም ኣይሰማዮም ራእሲ ወለገኢኤል ሰለሙንኳ ንነፃነት ኤርትራ ዝተዋግኡ ፈላሚ ሃርበኛ ክብሎም ሕንኽ ኣይበለን። ብቱርኪ፣ ብግብጊ፣ ብጣልያን ኢሉ'ውን ብእንግሊዝ ተገዚእና እንተበለ ሓቂ እዩ። ኢትዮጵያውያን ባዕዳዊ ገዛኢቲይ ኢያ እንተበለ ይኩን። ነገርያ ዝደለየ ኣብ ሕምባሻ ፀብሒ ደለየ ከምዝብልዎ ሓወቦይ ዘነ ምኽንያተይ ኢዩ ንዝበለ ኣይምኽንያትካን ምባል ጥቅሚ ኣይብሉን። ኣብ ቁምነገር ዘይተሰማማዕካ ኣብ ምክንያት ምስምማዕን ዘይምስምማዕን ለውጢ ኣየምፅእን። ዝኾነ ከም ሻዕብያ ዝበለ ደንጋራ ተደናጊሩ እንተኮይኑ ዝሓስበሉን ሪኡ ኣስተንትኑ ካብ ደንገርገሩ ዝወፀሉ ኣገባብ ኢካ እተሞቻኹዎሉ።

ሻዕብያ ደንጋራን መደናገርን ጥራሕ ኣይኮነን። ሓሳዊን ሕሶት እናፍብረኽ ምህርቲ ሕሶት እናከፋፈለ ዝነብር እዩ። ህዝቢ ኤርትራ ካብ ስምዒት ወጊኡ ርገዕ ኢሉ ሪኡ ብየማነ ፀጋሙን ዝምዝገብ ዘሎ ኩለመዳያዊ ለውጢ እንትርኢ ሕቶ ምልዓሉ ከምዘይተርፍ ፍሉጥ እዩ። ሻዕብያ ጥራሕ ዘይኮነ ኩሉ ኣብ ኮርቻ ስልጣን ዝተወጠሐ ብህዝቢ ክልዓል ዝኸኸል ሕቶ ብጣዕሚ ኢዩ ዘፍርሖ። ኣብ ሻዕብያ ግና ግድድ ይብል። ኤርትራ ዘይፈልጡ ሰብኣይ ራእሲ ወለንኪኤል ንሓርነት ኤርትራ ተዋጊኦም ተባሂሉ መፅሓፍ ተፃሕፍሎም በቢግዚኡ'ውን ይዝረብ ንሰምዕ ኣለና እቲ ሓቂ ግን ካሊእ ኢዩ።

ራእሲ ወለንኪኤል ሰላምን ከምቶም ካለኦት በቲ ገዛ እቲይ ስልጣን ይግበኣኒ ኢዩ ዝብሉ ዝነበሩ መሳፍንቲ ስልጣን ይግባኣኒ በሃሊ ስለዝነበሩ ሸፍቶም ኣይግዛእን፣ ኣይገብርን፣ በሃሊ፣ ካበኡ ሓሊፎም'ውን ንግብጊ ጎይታ ሓዲሮም ንሃይዮሃንስ ግወግኡ ዝፅዕሩ ዝነበሩ ምካኖም ባዕሎም ዝፀሓፍዎም ደብዳቤታት ይሕብሩ። ራእሲ ወለንኪኤል ሓንቲ ሻብ'ውን ብትግራኛ ፅሕፎም ኣይፈልጡን። ናብጎተቶም ናብ ግብጊ ኮነ ናብ ካልኦት ብኣምሓርኛ ሓላሓሊፍውን ብዓረብኛ እዮም ዝፅሕፉ ነይሮም። እዙይ ድማ ሃይዮሃንስ ኮነ ሃይምኒልኽ ዝገብርዎ ዝነበሩ እዩ።

ራእሲ ወለንኪኤል አብክፍሎም ዝፀሓፍዎም ደብዳቤታት ንሳሕቲ'ውን ኤርትራ ዝብል ሽም ኣየልዐሉን። ኣብ ዝበዝሕ ደብዳቤታቶም ፀኣይጋ ፀላእተይ እዮም። ሒዝና ንንጉስ ክርከበካ ኢና እናበሉ ይፃቡኡኒ ስለዝኾነ ተጠንቀቆ ኢሎም ንመራሕቲ ግብፂ ዝሃረቡ እዮም። ህዝቢ ፀኣይጋውን ከምዝኸሰሶም ፅሑፍ ቀሪቡ ኣሎ። በዓል ሰላም ኣብርሃም እምበኣር እቲ ሓቂ ባዕልኩም ኪትሪኡዎ ኩሉ ደብዳቤታት ራእሲ ወለንኪኤል ከም ዘሎ ኮፒ ገይረልኩም ኣለኩ። ኣንብብዎ ክንበብ ግበርዎ። ብፍላይ ህዝቢ ኤርትራ እቲ ሓቂ ይፍለጦ።

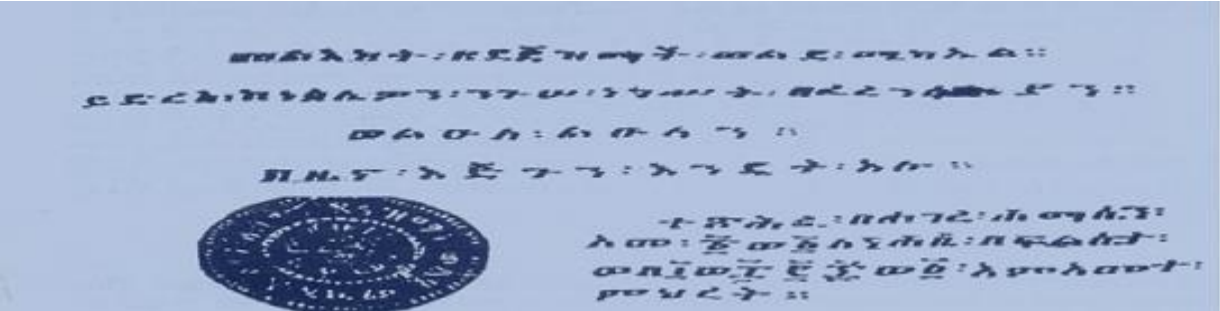

Figure 1 Letters from Dejat/Ras Woldemikael to different foreign powers in the region (click picture to read them all!)

ኣብ መወዳእታ ናፅነት ኤርትራ ምድጋፍን ሕሶት ምቅዋምን ዘደናጎዮም ዘልዕልዎ ሕቶ ብሓፅር ክምለስ ተጋደለቲ ወያነ ብፍላይ ህ.ወ.ሓ.ት ነፃነት ኤርትራ ዝድገፍሉ ምኽንያት ድሌት ሻዕብያ ንዘይ ምቅዋም ወይ ህዝቢ ኤርትራ ክፈትዋለይ ካብ ዝብል ኣይኮነን። ኣብ መሰል ህዝብታት ምኽባር ካብ ዝነበሮ መትከላዊ እምነት ብምብጋስ እዩ ዝድግፎ። ሓደ ህዝቢ ከም ህዝቢ ዘልዐሎ ሕቶ ብሓይሊ ዓቢጥካ ምንብርካክ ኣይከኣልን። ብሰለማዊ ኣገባብ መሰሉ ተኸብሩሉ ምርድዳእ እንተተፈጥሩ ጥራሕ እዩ ናብ ፍታሕ ዘብፀሕ። ተጋደልቲ ወያነ ብፍላይ ህ.ወ.ሓ.ት ዝተከተሉዎ ኣገባብ ቃልስን እምነትን ድማ ተፈትኑ ተግባራዊ ኮይኑ ውፅኢታዊነቱ ተረጋግፁ ኣሎ።

ህ.ወ.ሓ.ት ሳላ ፅኑፅ እምነት መሰል ዓርሰ ውሳኔ ህዝብታት ሒዙ ብፅንዓት ዝተቃለሰ ዝተሓፈሰ ዓወት መዘና ዘይብሉ ዓወት እዩ። ብብሄራዊ ጎንፂ ተወግጢራ ተፈናጨለት ተፈናጨሐት እትብሃል ዝነበረት ሃገር ኢትዮጵያ ድሒና ኣብ ዘተኣማምን ጉዕዞ ሰላምን ልምዓትን ኣትያ ኣላ። ሳላ ፅኑፅ እምነት መሰል ዓርሰ ውሳኔ ህዝብታት ክሳብ

ምንፃል ኢሎም ኩሎም ብሄር ብሄረ ሰባት ኣብ ታሪኽም ተራእዩ ዘይፈልጥ ምትእምማንን ስምምዕን ዝርአዮሉ ኩነታት ተፈጥሩ ኣሎ።

ብእምነትና ኣብ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ዝወሰድናዮ መርገፂ ትክክለኛ እዩ። ብወገን ኤርትራ ብግቡእ ተረዲኡ ብግቡእ ዘተግብር ዘይምግባሩ እዩ። እቲ ቀንዲ ሽግር ግና ኤርትራ-ዊያን ካብ ብሳምባ ሓደ ሰብ ምትንፋስ ብርእሲ ሓደ ሰብ ምሕሳብን ምውሳንን ወዲኦም ነፃ እንትወፁ ዝርድኡሉ ኩነታት ክፍጠር እዩ።

ትንሰኡ የማነ ብርሃን